

A LAP ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Egy évre	6 frt. — kr.
Fél évre	3 " — "
Negyed évre	1 " 50 "
Egyes szám ára	6 kr.
Külföldre egy évre	8 frt. — kr.

Ezen lap megjelenik
hetenkint kétszer:
vasárnap és csütörtökön.

SZÉKELYFÖLD.

Közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap,
a csikmegyei gazdasági egyesület hivatalos közlönye.

Hirdetések közlési díja:
minden egy hasábos 1 garmond
sorért vagy annak térfogatáért
4 kr. s minden egyszeri közlés
után 30 kr. bérletdíj fizetendő.
Nagy és többször közlendő
hirdetményt a kiadóhivatal ár-
kedvezményben részesít.

A „Nyiltér” rovatban
közlendő cikkek soronként
10 kr. díjért közöltetnek.

SZERKESZTŐSÉG és KIADÓ-HIVATAL:

Kézdi-Vásárhelyt:

Csik-Szeredában:

Székely-Udvarhelyt:

Szabó Albert könyvnyomdájában.

T. Nagy Imre szerkesztő lakásán.

Dr. Kábdebő Ferenc szerkesztő lakásán.

A lap tartalmát illető közlemények, valamint előfizetési pénzek, hirdetmények, nyiltterek stb. mindhárom szerkesztőségben és kiadóhivatalban elfogadtnak.

Nem kell lepihenni.

(t.-sz.) Valóban irigyelem kell azt a nyugodt lelkiismeretet, melylyel most azok az urak bírhatnak, kik a bukovinai magyarok hazatelepítését illetőleg néhány szót ejtettek és most, mintha már mindennek elég volna téve, egész kényelemmel pihennek babérai-kon. Pedig ha vesszük, ez csak kezdete lehet annak a nagy munkának, mely reánk magyarokra várakozik, kik annyira rá vagyunk utalva minden egyes magyar itthonlakására, a mint nemzetiségi tekintetből saját fiait illetőleg egy nemzet sem; s dacára, hogy így vagyunk, talán legkevesebbet teszünk ez érdekekben; pedig példát vehetnénk a német „Schulverein”-től, mely a világon lakó összes németiség érdekében alakult meg. És ha mi egy hasonló célú szövetkezetet tudnánk létre hozni, azt hiszem, hogy nemcsak a bukovinai magyarok nyernék vissza a régi hazát, hanem mindazok, kiket innen sorsuk kiűldözött, s mint munkabíró tisztességes emberek, visszatérni ohajtanának.

Reális korszakot élünk. Az olyan ömlengést, mint a milyent egyik budapesti nagy lap a bukovinai megtérőkkel szemben tanusított, nevetségessé tartom. „Hogy azok megőrizték magyarságukat idegen földön, mi meg elvesztettük azt a magyar földön”, hát ez a komikumig menő frazeologia. Szeretnünk kell minden magyart, a mint hogy tesszük is, de mikor komoly kérdésekről van szó,

akkor ne ömlengjünk és gyerekizáljunk, hanem a tenni valókra gondoljunk.

Miért mentek ki a bukovinai magyarok? Mert jobb sorsot reméltek ott künn. És miért jönnek haza most? Mert jobb sorsot remélnék itt benn. Ez viszi ki a legtöbb kivándorlót, és ez hozza haza a legtöbb visszatérőt. E körül fordul meg a tényállás, hát nekünk is ebben az irányban kell gondolkodnunk és tennünk. De nem a kormányra bizni vagy a kormány nyakára tolni azt is, a miről nem tehet, nem megszabadulni akarni a hazafiúi kötelességektől, hanem felkeresni azokat.

Mert hogy a kivándorlást megakadályozni, a visszatérést pedig elősegíteni lehessen, ahhoz társadalmi és nem politikai eszközök kellenek. És én azt hiszem, hogy ha egy oly központ alakul Magyarországon, mely feladatává teszi, hogy a munkáskezeket igénylőket munkáskezekkel ellátja, hát nincs annyi magyar a világon, a mennyi foglalkozást találhatna hazájában. Mert ha ebben a pillanatban tudnók azt, hogy kinek mily munkáskézre van szüksége, hát mindjárt ebben a pillanatban elhelyezhetnénk egy pár száz ezeret, pedig tél van. Hát még a munka idejében?

Ha vidékeink, városaink, községeink, nagyobb és kisebb földbirtokosaink, gyárosaink és más munkaadóink tudnák, hogy van az országban egy tisztességes központ, mely nem üzlet-

ből, de hazafiságból közvetít munkás és munkaadó közt: hát haza jöhetne minden kivándorolt székely, nemcsak a bukovinai, de a moldvai magyar is, nemcsak a moldvai, hanem valamennyi, és újabb kivándorlásra nem lenne szükség.

Nagyon természetes. Egy országban, mely annyira igényli a munkáskezet, mint a magyar, és mégis van ember, a ki munkát keresni más országokba és világrészekbe költözik, annak egyéb oka nem lehet, mint az, hogy nem tudják, hol a munka.

Egy olyan központnak kell tehát előállni, a hova mindenki, a ki munkáskezet igényel és a ki munkát igényel, bizvást folyamodhatik.

És ha most már azok a képviselő és újságíró urak, kiknek a csángók behozatalát a kormány nyakára tolni sikerült, nem elégednének meg ezzel, hanem abban az irányban, melyet itt jelezni szerencsés voltam, országos mozgalmat indítanak meg, többet használnak nemzetiségüknek talán egy örök léten át való politikálásnál.

Országgyűlés. A képviselőházban a fölművelés-, ipar- és kereskedelemügyi miniszterium költségvetése alkalmával Ugro Ákos, K.-Vásárhely város képviselője, újból szóba hozta a román vámhivataloknál iparosaink ellen elkövetett visszaéléseket. Beszéde kivonatban a következő:

Az erdélyrészi iparosok érdekében szólal fel. Sérelmes ezen iparosokra nézve

azon eljárás, melyet a romániai vámhivatalnokok követnek azon iparosokkal szemben, kik Romániába árukat szállítanak. A romániai vámhivatalnokok mintegy szándékosan ragadják meg az alkalmat, hogy az erdélyi, különösen a határvárosokból odament fuvarosokat kiszorítsák azon piacról, melyet Romániában elfoglalnak. E miatt ezen iparosok már több alkalommal panaszt tettek a kereskedelmi miniszternél. A román kormány minden alkalmat megragad arra, hogy Erdélyből, egy szóval Magyarországból minél több iparos menjen Romániába és ott telepedjék, ingyen ad nekik földet, hogy ezen iparosok letelepedvén, ott az ipart fejlesszék, a mi még Romániában, úgy szólván, nem létezik. Eljött az ideje, hogy a miniszterium a román kormány által már két éven át követett szándékos, rosszakaratu eljárását komolyan fontolóra vevén, az ellen egész erőlyel fellépjen.

Matlekovics Sándor államtitkár: A romániai vámserződés megkötése alkalmával a miniszterium a Romániával határos valamennyi város hatóságához és az ottani kereskedelmi kamarákhoz köriratot intézett, melyben tekintettel arra, hogy új vámszabályzat lépett életbe és valószínű, hogy a romániai vámhivatalok nem fogják ezen új tarifát helyesen közzélni, felszólította az illetőket, forduljanak minden egyes esetben közvetlenül vagy a miniszteriumhoz, vagy az illető törvényhatóságokhoz, vagy pedig a kereskedelmi kamarához, és kijelentette, hogy a miniszterium az illető visszasságok orvoslására gondoskodni fog. Azóta több reklamáció érkezett a kereskedelmi miniszteriumhoz és a miniszteriumnak sikerült majdnem minden reklamációt, melynek a törvény értelmében alapja volt, rendbe hozni.

Általánosságban felhozott panaszokkal szemben igen bajos eljárni. A legújabb időben is újból intézkedést tettünk, mely abban áll, hogy a magyar pénzügyi hivatalokat, jelesen a vámhivatalokat felszólítottuk arra, hogy ha valami visszasságot tapasztalnak az illető vámhivataloknál, azonnal tegyék meg a jelentést a szemben levő magyar vámhivataloknál és közvetlenül a miniszteriumhoz terjesszék fel jelentéseiket. (Helyeslés jobbfelől.)

A „Székelyföld” tárczája.

Nemzetünk őrangyalai.

(A k.-vásárhelyi jótékony nőegyletnek decz. 10-én tartott fillérestélyén felolvasta Szentiványi Ignác.)

Az emberi nem üsödiktől fogva melegen ragaszkodik a megfjehtetlen titkokhoz, a képzelt csodákhoz, s minél hátrább tekintünk, annál szebb, annál büvösebb játékát látjuk a költői képzeletnek, mely a nemzeteknek mintegy ifjabb, költőibb korában mindig tündéribb magaslaton áll, míg ha lefelé tekintünk, különösen a mai korban, majdnem egészen eltűnő az, helyét az anyagság s az ezáltal szült anyagi érdekek foglalják el.

Ők a hajdankorban az óriás hegyeket, zöld erdőket, virányos berkeket, csábitó folyókat, a bámulatra ragadó tengert, a föld belsejét, a csendes éjjet, a szép eget stb. istennel, istennőkkel, nymphákkal, tündérekkel népesítik be, s legtöbbször nőalakban képzeltek és festették ezeket, felöltöztetvén azokat a legmagasztosabb, legvonzóbb külsővel.

Mi pedig most mind a földben, mind fölötté mindenben csak a természeti erőket kutatjuk, hogy azokat javunkra felhasznál-

hassuk; vagy legfeljebb a drágakövekben s értékes érzékek kívánjuk s hisszük megtalálni az élet legszebb, legkecsgettebb oldalát; pedig az élet magára, minden költészett nélkül, nem is élet, hanem kietlen, elhagyott pusztá rom.

Legszebb, leggazdagabb a görög és a római mythos. Ott van a fenséges Juno, a bölcs Minerva, a büszke Diána, a mosolygó Venus, a nagyra törekvő Dike, a Vesta-szüzek, a bájtos nymphák, syrének, a delphii és thrójai jósnők. Azonban nézzük saját mythosunkat; itt szerepelnek: a tündér királyleány, Szép Ilona, a titkosnál titkosabb jósnők. A merre megyünk, minden szikla, halom, barlang, folyó, tengerszem vagy egyszerű tó is, egy-egy tündérmesével van egybekötve, mely édes álomba ringatja az ártatlan gyermeket, míg a nagy tettekért lángoló ifjut egy szebb, egy magasztosabb világba ábrándítja. Valóban, ha az emberi elme elmereng a természet fenséges szépségeibe s elgondolja, hogy minden hely, hova lépik, ősei vérével van egy-sülve: minden kődarab, minden feltűnő omladék, minden egyszerű forrás egy-egy nemzeti vagy mythosi regét juttat eszébe.

Szálljunk le már most az igazságot hirdető történelembe s fordítsuk figyel-

münket a minket érdeklő fényes lapokra. Ott van a szelid Margit, a szende Erzsébet, a hősléltű Széchi Mária, a páratlan lelki Zrinyi Ilona, a hü Báthori Mária, a fenkölt lelki Károlyi Zsuzsanna, Loránfi Zsuzsanna, ki a tudományterjesztésre szép áldozatot hozott, a lángeszű kormányzárás képes Bornemisza Anna, kik majdnem regeszertüen tűnnek fel s kikerül számtalan szebbnél szebb rege él és élni fog a nép ajkain örökké. Mint lelkes honleányok, páratlan jó anyák, boldogító nők, vitézeket buzdítók, majd mint amazonok, mindnyájan nemzetünk drága gyöngyei, jótékony őrangyalai s örök fényben ragyognak.

De eltekintve a történelemtől, mely a szent emlékeket kegyeletteljes hűséggel őrzi, több vallás, nevezetesen a korán, Mahomed paradicsomába örök ifjúsággal, az égbe angyalokul választott szellemeket kiváló kegyeletről női alakban képzelte. A költészet sem feledkezik meg róluk. Most is mint angyalokat hirdeti.

De ne keressük az angyalokat, különösen az őrangyalokat, egyedül az égben, hova élve úgy sem juthatunk el; hisz megtaláljuk őrangyalainkat itt is, mulandó vándor-életünkben. Ne is nézzük nagyító üvegen keresztül, hanem tekintsünk szét az

életben tisztán, elfogulatlanul, és bizonyára fel fogjuk ismerni szellemeinket.

Nézzük a családi életet, a mitől sokan annyira irtóznak. Azt a komoly, életunt, világgyűlölő ifjut csak a jó nő tudja önmagának visszaadni. Boldogságot varázsol az általa teremtet földi édenbe. Szelid tekintetével, nyájas mosolyával levarázsolja a bánatos arczról a nehéz gondok nyomait, eltávolítja homlokáról a komoly redőket, letörli a fáradalom nehéz cseppjeit, feledtet a keserű bántalmakat, enyhít balzsamot csepegtet a vérző sebekre, lecsillapítja az indulat szenvedélyeit, örökdi nehéz álmait felett, öntudatra ébreszti, nemes tettekre lelkesíti; szóval férjének kíván élni egészen. Ha a sors csapásai sújtanak, ő vigasztal; ha az egész világ elhagy, ő, a jó nő, marad egyedüli hű támaszul; s ha nem vigasztalhat, ha nem örülhet férjével, vele sir, vele érez. Életét, szerelmét, vágyait, ábrándjait, reményeit feláldozza férjéért; virraszt mellette éjjel nappal, s ha lehetne, megosztaná vele életét, érte meg is halna; ő, a jó nő, jár emlékkoszorújával sirjához, ő őrzi meg kegyelettel emléket, igen, a jó nő, a férfi őrangyala.

(Vége következik.)

Mai számunkhoz egy félv hirdetési melléklet van csatolva.

Ugron Akos: Dacára a számos panasznak, a legközelebbi vásár alkalmával megtörtént ugyanazon eset, hogy valamennyi iparosra nézve kétszeres vám vetetett, sőt a finomabb iparcikkre háromszoros vám is vetetett. Az iparosok nem levén elkészülve a túlfizetésre, azon helyzetre jöttek, hogy árúik lefoglaltattak és nem juthattak a piacra, a kik pedig a piacra jutottak is, kénytelenek voltak árúikat poton áron eladni, hogy túlköltségeiket fedezhessék. A kormánynak e kérdéssel komolyan kell foglalkozni.

Ügynökök a gazdasági gépek eladásánál. Tarnóczy Gusztáv gazd. gépgyáros e napokban az összes gazdasági egyesület elnökségéhez küldött iratában élesen kikel az utazó ügynökök tola-kodó élelmissége ellen, kik vándorolva, birtokaikon keresgetik föl tulajdonos gazdászainkat, s elővéve szapora beszélőtehetségüket, rábírák az illetőket — persze az ő közvetítésük útján — különféle gazdasági gépek megrendelésére. Sok gazda sajnálva a személyes utazás okozta költséget, de meg-megingattatva az utazó ékes-szólásától, enged az élelmes hajszá szavá-nak s egyszer-mászor, vagy talán legtöbbször, a mozgó ügynök által rendelteti meg gépszükségeit a fővárosból. A megren-delő persze nem tudja, hogy a mozgó ügy-nökek minden ilyes üzlet kötése után előre kikötött és épen nem megvetendő közvetítési díj jár s így csak annyira te-kinti a kerülő uton tett megrendelést, mint-ha direkt a gépgyárhoz fordult volna, ho-lott Tarnóczy iratából meggyőződhetünk, hogy e közvetítő százalék csinos összege rug, mely kívánatosabb volna, ha a meg-rendelő zsebében maradna, mint hogy az ügy-nök urak markába vándorol. Tarnóczy föl-emplíti például a cséplőgépek ügynöki uton történni szokott megrendelését, mely eset-ben minden egyes garnitúra után 2—300 forint közvetítő díj üti markát az élelmes ügy-nökek, melyet persze az illető gépgyáros fizet neki. Ebből látható, hogy mily előny-nyel jár az, midőn a megrendelő nem a más lábán, hanem saját alkalmatosságán ballag a fővárosba gazd. gépeket és esz-közöket rendelni: mert az által, hogy ke-rülő uton fordul a raktárba, nemcsak meg-takarítást nem eszközöl, sőt ellenkezőleg sokszorosan megfizeti a zsebére utazgató ügynök fáradságát.

A kataszteri ügy országosan ma már azon stadiumban áll, hogy az igaz-gatósági kerületek utazó küldöttségei már összehívtak minden helyen a kataszteri igazgatósági székhelyekre; ezek feladata, a járási bizottságok utazó küldöttségei ál-tal előterjesztett sérelmes felszólalásokat és javaslatokat tárgyalni, és saját tapasz-talataikkal egybevetve, a közelebb össze-ülendő kerületi bizottságok elé egy a tiszta jövedelmi fokozatok tervezetére, mint a már befejezett részletes osztályba sorozás helyessége, általában a megfelelő arány elé-re tekintetében indokolt javaslatot adni. Az ország több helyén a járásbizottsági utazó küldöttségek jogos felszólalásukban egész elkeseredettséggel fejezik ki sérel-meiket a tapasztalt roppant eltérő arányta-lanság felett. A kerületi bizottságok jövő jan. havára hivatnak össze; ezek működé-sét figyelemmel kísérendjük.

Takarékpénztár Fogarason. A fogarasi magyarság már jó ideje fára-dozik egy helyi takarékpénztár létrehozá-sán és az alakító bizottság, melynek élén Horváth Mihály főispán áll, annak létre-hozását teljesen biztosította, úgy hogy an-nak legutóbbi ülésén constátáltattott, hogy az aláírásra kibocsátott részvények már aláírtak és a kívánt 33.3 százalék befi-zetett. Az alakuló közgyűlésnek, mely jövő hó 10-re hivatott össze, előkészíté-sére hét tagú bizottság küldetett ki. A ta-karékpénztár 30,000 forint alaptőkével jan. 1-én kezd meg működését.

Bodola, 1882. nov. 26.

Tisztelt szerkesztő ur!

Sokkal igénytelenebb a köröm, mint sem Széchenyi és hozzá hasonló reformáto-rokat utánozni jogosítva lehetnék; de azt

tőlem senki sem vonhatja el, hogy hazámat úgy, mint bárki más, ne szerethessem és jóllétére ne törekedjem.

A tapasztalás bizonyítja, miszerint a népek vagyonsodása együtt jár a culturá-val s a mely szegény, annak művelődése sines.

Szeretett hazánk századok óta csaknem folytonosan az áramlatok hanyattatásának volt kitéve s még ma is, bárki mit mond-jon, helyzete bizonytalan, és csak vállvetett erő s ezzel párhuzamos vagyonsodás sze-rezheti meg azon műveltségi fokot, mely a világ művelt népei előtt kívül közbecsü-lést, belől pedig anyagi és szellemi erőt sze-rezve, bármily hatalommal szemben is ké-pessé tegye a második ezer évet is e szent földön túlélni.

Ezen nagy célhoz kell, hogy járul-junk s minden alkalmat megragadjunk, hogy e cél eléérsek. Ily célnak tartanám én szerény véleményem szerint egy köl-csönös „Marhabiztosítási társa-ság” felállítását.

Ezen társaság czime lenne: „Brassó-és Háromszékmegyei kölcsönös marhabiz-tosítási társaság.”

Székhelye: Brassó.

Elnöke: mindig a brassómegyei fő-ispán.

Tagok: minden 500 drb szarvasmarha után egy — jegyzői csoportonként válasz-tott — képviselő, ezek közgyűlése által megalakítandó végrehajtó bizottság, ille-tőleg „központi választmány” s ugyan a közgyűlés által választandó ál-landó személyzet, u. m. egy igazgató, egy aligazgató, egy pénztárnok, egy pénztár-noki ellenőr, ki a számvétség végzendőit is intézi, kellő mennyiségű jegyzői írrok és a szükséghez képest az elnök által kineve-zendő napidíjasok.

Alapja:

Minden két drb marháig darabonkiút fizetendő évi illetmény 20 kr, minden 5 drb marháig 30 kr, minden 10 drb marháig 50 kr, minden 20 drb marháig 80 kr, minden 100 drb marháig 1 forint, azonfelül 1 forint 50 kr, mely összeg az illető előjáróságok által lenne az állami adóval együtt behajtható és a közpénztárba fizetési iv szerint beszo-lgáltatandó.

Tisztviselők fizetésének megállapítása közgyűlésre bízatik s minden bevételről és kiadásról évenkénti számadás mutatandó elő, megjegyeztetvén, miszerint 1000 forint fe-lüli összeg valamely biztos bank által lenne kezelendő.

A kinek 10 évig 10 drb marháig káro-sodása lesz, teljes kárpótlást igényelhet, azon túl csakis a pénztár erejéig s így ön-ként következik, hogy tartaléktőke csakis 10 évig tartó kedvező körülmények között a 11-ik éven kezdve alakítható.

Alulírt csakis egy porszemét tett le e nagy épülethez, s mivel nem érez magában személyes tekintélyt, sem elég erőt arra, hogy ezt folytassa: az ügyet leteszi hazánk egyik elsőrendű gazdája, Brassómegye ér-demdús főispánja, méltóságos Bethleni gróf Bethlen András ur kezébe, azon tisztelet-teljes ajánlattal, hogy ha úgy látná jónak ő méltósága: ezen ajánlott kölcsönös biz-tosító társaság megyénként alakíttassék meg s akkor a megyék székhelyei legyenek a vidéki székhelyek s a központ tétessék át Budapestre, földmívelés-, ipar- és kereske-delemügyi miniszter ur ő excellenciája fő-védnöksége alá.

Kiváló tisztelettel maradok a tek.szerkesztő urnak alázatos szolgálja:
Kösa Sándor,
körjegyző.

Övintézkedések a marhavész ellen.

Háromszékmegye központi vészbizott-sága a következő rendeleteket intézte K-Vásárhely város tanácsához:

Háromszékmegye alispánjától.
Sz. 36—1882.

v. b.

A tekintetes városi tanácsnak

K-Vásárhelytől.

Háromszékmegye központi vészbizott-sága mai napon tartott ülésében meghatá-

rozta, hogy azon törzskönyvezett községek-ben és városokban, hol vágó hidak a he-lyiségeken kívül a forgalmi utaktól távol eső helyen felállítva nincsenek, a husvá-gás beszüntetessék. Együttal felkérte a kiküldött állami állatorvost, hogy ezen intézkedést körütfaj alkalmával ellenőrizze és tapasztalatairól jelentését a központi vészbizottságnak megtegye.

Felhivom tehát a czimet, mikép a vágó-hidak azonnali felállításáról, szem előtt tartva az 1874-ik évi XX. t. czikkhez ki-adott utasítás 22., 23., 24. és 25. §-ait, azonnal gondoskodjék, mivel ellenesetben nem a vágó-hidon vágott marhák husai el-fognak koboztatni és tulajdonosai az ide-zett törvény értelmében meg fognak bünt-tettni, a czim pedig szigorú felelősség alá fog vonatni.

Kézdi-Vásárhelytől és Kanta között jelenleg fennálló vágó-hidon a marha-le-vágást ezennel teljesen beszüntetem és utasítom a tanácsot, hogy ezen ragályt terjesztő s az egészségnek ártó vágó-hidat azonnal zárja el.

Háromszékmegye központi vészbizott-ságának S-Szentgyörgyön, 1882. december hó 13-án tartott üléséből az alispán helyett

Br Apor Károly,
jegyző.

Háromszékmegye alispánjától.

Sz. 39—1882.

A tekintetes városi tanácsnak

K-Vásárhelytől.

A központi vészbizottságnak mai na-pon tartott ülésében hozott határozata kö-vetkeztében felhivom a czimet, mikép a szarvasmarhák között előfordulható elhul-lási eseteket tekintet nélkül a betegség vészgyanus vagy gyanútlan lefolyására tá-virati uton adja tudomásomra.

A hulla tehát jelentésére teendő intéz-kedéséig felügyelet alá helyezendő.

Félreértések kikerülése szempontjából megjegyzem, hogy elhullott szarvasmarhák ezentul csakis az általam kiküldendő ál-lami állatorvos által boncoltathatók fel.

Együttal felhivom a czimet, hogy mi-után a nyers termények szállítását meg-engedni nem szabad, a marhahusnak egyik községből a másik községbé eddig gyako-rult szállítását azonnal tiltsa be és annak ellenőrzését pontosan eszközöltesse.

Habár a vészkerületek megalakítása alkalmával a törvény értelmében a marha-létszám összeirandó, mind a mellett, ne hogy az annyira üdvös összeírás mellőztessék, felhivom a czimet, miszerint a marhalét-számot két példányban szerkesztendő ki-mutatásban azonnal irassa össze és az egyik példányt hozzám sietőleg terjessze be.

Ezalkalommal kijelentem, hogy mind-azon szarvasmarhák, melyek törzsköny-vezve nincsenek és az összeírásban fel nem vétetnek, az 1874-ik évi XX. t. cz. 59. §-sa értelmében elfognak koboztatni.

Különös figyelem fordítandó tehát a törzskönyvezés pontos vezetésére és a mar-halétszám összeírására.

Háromszékmegye központi vészbizott-ságának S-Szentgyörgyön, 1882. év decz-ember hó 13-án tartott üléséből az alispán helyett:

Br. Apor Gábor,
főjegyző.

Levelezés.

Kovácsna, 1882. december 6.)*

Tek. szerkesztő ur!

Mint az „Orbai Veres kereszt fők-egylet” fillérestély-rendező bizottságának egyik szerény tagja, kötelességemnek tar-tom az egylet pénztára gyarapítására ez ideig rendezett fillérestélyekről lehető rövid-séggel referálni. Hogy a tek. szerkesztő ur becses türelmét próbára ne tegyem, ki-jelentem, hogy ez ideig rendezett filléresté-lyek kitűnően sikerültek. Ezen siker Ko-vácsna és vidéke meglehetősen széleskörű in-telligenciájának, másfelől Gödri Ferencz-

*) Térhiány miatt késétt.

Szerk.

né, Gazda Károlyné, Tornyai Lipótné ur-hölgyek, Deák Sámuel segédszolgabíró, Deák Imre és Finta Géza urakból alakult rendező bizottság erélyes és tapintatos mű-ködésének tulajdonítható, eltekintve azon körülménytől, hogy az egylet kiváló tiszte-lben és közszeretben álló elnöke mélt. Hollaky Attila szolgabíró ur népszerűsége is nagy biztosíték volt az estélyek fényes sikerére.

Az első estély Gödri Ferenczné ur-hölgy védnöksége alatt fényesen sikerült. A házi kisasszony s egyuttal pénztárnok, Mircse Berta urhölgy, egész szakértelem-mel és odaadással végezte pénztárnoki tisz-tét. A védnökő urhölgy és a bájos pénz-tárnok nyájás, kedves modorukkal előre is lebilincseltek a közönséget. A műsor egyes részletei a következő sorrendben adattak elő: 2. Mi szép az éj; előadta a helyi tani-tói dalkör. 3. „Kék nefelejes”, „Árok is van, gödör is van” (népdalok); zenekísérett mel-lett énekelte Izaí Nina urhölgy. 3. Felol-vasás Vajna Mihály ur által. 4. Ábránd ma-gyar népdalok felett Hubay Jenőtől; zene-kísérettel hegedűn játszott Finta Géza ur. 5. Szavaltat Izaí Nina urhölgy által. 6. „Oly bus vagyok”; előadta a dalkör. 7. Szavaltat Csorja Ferencz ur által. 8. Népdal-egyveleg a legújabb népdalokból; zenekísérettel he-gedűn játszott Finta G. ur. A műsor lejárt-ával egy kis rögtönzött táncz egészen fel-villanyozta a kedélyeket.

Valóban nagyon szép közönség volt jelen s a vidék is élénken volt képviselve; pedig az idő nem viselte magát valami ud-variasan, a költői sötétséget eső és roppant nagy sár fűszerezte. Minden szép és nemes iránt érdeklődő lelkes honleányaink ama magas elhatározása, hogy „ha vén asszony hull is, fillérestélyre megyünk”, kettévágta az idő ezen akadémikus gorombaságát s teljes meglegedettséggel mulattunk egész éjjel utáni 1 óráig.

A második fillérestély Dobay Jánosné urhölgy védnöksége alatt rendeztetett és pedig igen joizien. Az „Ujvilág” nagyterme csinosan be volt rendezve asztalokkal kan-csinó, casino, capári, kalabriasz, preference, dardel, sakkos tábla, domino, szóval min-denemű kártyakompania számára; ezen kívül rendelkezés alatt állott egy billard is. 7 órakor már nagyon szép közönség volt begyűlvé. A viszontlátás örömeinek nyilván-ítása s néhány tü leszedése után a kötő-kosarak átengedettek az örök nyugalom-nak. Megindult a kancsinó-mozgalom. A rendező bizottság érdemére legyen mondv-a, az egyes clubok oly csinosan lettek ki-planizálva, hogy az egymás iránt érdeklő-dők mind egy clubba estek. Volt élénkség mindenütt; nagy hévvel játszottak ifjak, öregek egyaránt. Az egy pártón levők ren-desen kacsintás által tudatják a nagy vagy kis kancsinó tartózkodási helyét. Oh, minő felséges paragrafus a kancsinó-törvényben az, hogy kacsintani kell! Bizony nagy baj is volna a szerelmes ifjak között, ha nyiltan, valami ok miatt, nem tudnának egyet-kettőt kacsintani.

X. ur egy kissé elmélázva, kedves társnőjén legeltetve szeméit, egy — nem épen a kancsinó-törvényből kifolyó — ka-csintást menesztett utnak, oly csinosan, hogy az ellenpárt igazán észre sem vehette. A kedves társnő igyekezett mindjárt egy kettőskét utnak indítani; nagyon természe-szetesen, mert Y. urhölgy az észrevett ka-csintást — legalább ez uttal — a kancsinó-törvény szelleméből kifolyónak vélte lenni; és minő esalatkozás! az ellenpárt elviszi a kicsi kancsinót! No persze nem merték in-terpellálni egymást a kacsintás ezuttali ille-téktelenségéért, hanem egy kissé elpirulva, boldog öntudattal játszottak tovább.

Minden asztaltól hangzottak a külön-féle jelszók: rontani kell a kicsi kancsinót, ott van a nagy kancsinó, vigyék el a tizest, nini, a kisasszonyt urfival viszik, az nem megy, család, makkot kell gyűjteni, van-e ultimo? hopp lett stb., és nagy nevetéssel be van fejezve a kancsinó-partie. Annak, a ki nem játszott, csupa érdekesség volt hall-gatni e szavaknak női tonusban előadott és nagyon komplikált variatióban alakult zím-zum zenéjét.

Deák Imre ur rendezése mellett néhány csinos társas játék mutatott be, melyek nagyon érdekesek voltak. Szavalt-felolvasás, és énekben sem volt hiány. Szóval az estély sikere a várakozást úgy szellemi, mint anyagi tekintetben nagyon felülmulat.

A Deák Domokosné és Gödri Ilona urhölgyek vezetése mellett rendezett fillérestély szintén kitűnően sikerült. Kedélyességben most se volt hiány. A társaság néhány tagjából rögöntött harmonia egy pár szép népdal elénkkelésével fűszerezte a mulatságot. Petőfinek „Bolond Istók” című költsi beszélyét felolvasta Finta G. ur; szavalt Vajna M. ur. Ugy a felolvasást, mint a jeles szavaltot nagy élvezettel hallgatta végig a közönség. Szinte elfeledtem, hogy még tombola is volt. De valószínűleg kifogyott már a tek. szerkesztő ur a türelemből s így a többi érdekes fillérestélyről más alkalommal lesznek bátor egyet-mást megírni.

Remélhető, hogy az ezután is minden kedden rendezendő fillérestélyek is kitűnően fognak sikerülni. Erről kezeskedik a házi asszonyoknak mindenki iránt leereszkedő, nyájás modora és a rendező bizottságnak azon törekvése, hogy az estélyeken minél több és változatosabb időtöltéssel lépje meg a közönséget.

—a—a.

Irodalom.

Világos után.

(Mutatvány Molnár György sajtó alatt lévő művéből. Előfizethető 1 frt 50 krral Aradon, Petőf utcza, 4 sz. szerző nevére.)*

Nem mint a gyermeki hálátlanságtól világba üzött fejedelmi Lear, (bár a hálátlanságból nekem is elég rész jutott) ki előtt a szivtelenség és szemtelenül kegyetlen önzés ajtót zár, s a ki összetépett lelkevel a botorul kiátkozott Cordélia gyöngéd lányi karjaiba jutván, ehez koldusalázattal így könyörög: „Ó legyen türelmetek velem. Kérlek, felejtis bocsáss meg: én agg és bohó vagyok.” —

Nem, nem így — hanem mint az a koldus, az a szegény pára, kit Shakespeare Learben így fest:

... „Láttál-e koldust, kit a gazda kutyája meg-
[ugatott? ...

S hogy a szegény pára elfutott a kutya elől?

Ez a tekintély valódi képe. A kutyának is engedelmessékednek, ha hivatalban van.”

Ilyen alázatos koldusként állók én a vándorbothoz leemelt kalappal, hajadon fővel olvasó közönségem és bírálióm előtt, kik az „emlékeimből” papírra karcolt „Világos előtt” és „Világostól Világosig” két könyvemet olvasásra, sőt dicséretre is méltatták!

Ezekre legkevesebb jogom és így igényem sem lehetett, mert sokkal inkább elfoglalt hazai színészetünk ügye és a saját színészi tehetségem kifejlesztése, hogysem időm, de módom és alkalmam is lett volna, bennem írói vágyat kelteni, írói képességet fejleszteni, írói tulajdonságot nevelni, — szerezni.

Mikor mint diákifjonez Világos alatt a kard az én gyöngye 18 éves kezemből is, mint már ütegparancsnok, Görgey akaratából a muszkák lábaihoz hullott, — sok zsenge ifju társammal azt képzeljük, hogy nagyobb szolgálatot tehetünk hazánknak és nemzetiségünknek a színpadon, mint az iskolákban folytatni és bevégezni tanulmányainkat, melyektől a szabadságharc és hazánkért tartozó köteleességünk a csatákra szólított. Én már akkor ismertem a színművészet varázsos légkörét, érintém is fanyar italát, mely a nem gondolkodó, hanem csak lelkesülni bíró ifjunak nektár, ambrózia még akkor is, ha olyan, mint a szabadkai buczkák harczoza.

Láttam és belebámultam már Komáromi Samu remek művészetébe és a többi magyar nagy színművészek alkotásaiba. Láttam már akkor Felekit Váradon ifjúkori reménytelenségében és még az ágyuk dörgése közt is viszhangzott bennem, mi-

*) Előfizetéseket elfogad lapunk szerkesztősége is.

kor ő a „Madonnai csapszék” című drámában a végső jelenésben karjain feleségével és Prielle Cornéliával a lángok közül kirohanva elkialtotta: „megmentettem őket!” — — — Láttam 1848-ban, mint pesti 8-ik osztályu tanuló a nemzeti színházban a kakasülőről „Bánkbán”, „II. Rákóczi fogsága” stb. drámában nemzeti színművészetünknek nagy mestereit és még ma is itt áll szemem előtt az a remek összjáték, az a dicső csoport, mely egy koszoruban oly elragadó művészettel ékeskedett és hódította a nemzet fényes színpadáról!

Én hát, már a szabadságharc előtt hét hónapig elnyújtam a mondani szokott egy pár cipőtalpat a színpad szolgálatában, — igazán csak szolgáló módon és a gyöngye ifju kebel már akkor Thália zászlójának esküdt, mikor Mars lobogója alatt a többi gyermekekkel együtt győzelembe vagy halálba követte a nagyokat, a névtelen főlésteneket!

A világi gyászmezőn bűtől rágott kebelrel, elszorult szívvel, könnyekbe facsarodott szemmel, lecsüggesztett fővel — mint sok ezeinyi más is, hogy csaknem fejünkre léptünk, mikor Boros-Jenő alól a muszka hordák sorfalai közt ballagva Gyula felé hajtottak az osztrákok martalékára — mondom, e gyászmezőn, a csupa dicsfénytől ragyogó nemzeti zászló porba hullásakor, a látó határ aranyos rezgésű párázatában elenyésző nap bánatosan integető tűzarcából, Thália fehér lobogóját véltem kiemelkedve látni, mintha csak Shakespeare ama játéka játszódnék volna el velem, mikor York ivadéka a bosworth-i mezőn, hős és nemes atyjuk lefejeztetése után három napot — a három testvér jelképeül láttak fölkelni a pitymalat rózsás egén.

A káprázat ígérő hatása csak növelte bennem a színészt. Ez vitt rá, hogy a nagy-szalontai erdőben három társammal a muszka hordák soraiból utat tévesztve, a főbelövetés eshetőségével nem gondolva, megszökjünk s kikerüljünk az osztrákok közzé való besoroztatásunkat.

Később még is fölfedeztek, előállítottak s már az esküt is el kellett mormogni a fennen lobogtatott fekete-sárga zászlónak, mely annyiszor hajolt a porba a honvéd gyerekek előtt.

Ah, de már ekkor reám terítette volt Thália védő lobogóját s az egy színben ékeskedő aranyos fehér zászló megbénította a kétszínű ponyvát az áldozatok ragadozásában!

„Megmentettem őket”, — hangzott fülembé ismét Feleki szava a „Madonnai csapszék” drámájából. És valóban csodás játéka a sorsnak, hogy épen Nagy-Váradon, szülővárosomban történt ez is, a hol egykor Felekitől e szavak lelkembe vésődtek, és még csodálatosabb, hogy Felekinek, mint az akkor N.-Váradon működő színtársulat művészenek, nagy része volt megmentésben!

Az osztrák már elkésett és én a kétszínű lobogó alatt szerencsémre nem szolgáltam eszközül, más népek leigázására vezetett légzők sakkfiguráinak!

Thália fehér leple védett és betakart; Thália aranyos, tiszta, szép alabastrom fényű zászlója hívott és én követtem, — mint a bethlehemi pásztorok, vándorok, az Isten-emberhez vezető csillagot!

Eszmény volt a kiinduló pont és eszmény fogja lezárni az enyészetbe hulló életem végső pillantását is!

(Folyt. köv.)

Mindenféle.

— Dr. Takács Lajos, a magyar általános hitelbank titkára és egyetemi magántanár, néhai Takács János miniszteri tanácsos és országos főtávirdaigazgatónak minden tekintetben méltó fia, nemcsak obelisz alakban, de erkölcsileg is nagy és nemes tekintetben kívánván megörökíteni derék atyjának emlékezetét, ez elvből kiindulva és a család többi tagjaival egyet értve Kézdivásárhely város kebelében holt atyja elhunyt, ezen városban kebeleztet árvaház, menház stb., stb. humán intézetek elnöke báró Szentkereszti Stephanie urnő ő nagy-

ságának kezébe 100, írva száz osztr. ért. forintot oly megjegyzéssel tett le, hogy azt akként ossza föl az intézetek között, a mint jónak véli, „Takács János alapítvány” címen; továbbá 50, írva ötven frtot tett az ev. ref. egyház pénzkészítő bizottságának rendelkezésére ugyancsak „Takács János alapítvány” néven, hogy azt az egyház tartsa a felsőnépiskola növendékei közül egynek javára, mely növendék a magasabb szám- és természettudományokban a legkitűnőbb és reményre jogosítóbb tehetség. Ezen tette a derék apa méltó fiának oly nemű, mely állandó és örökös s a mellett buzdító példa a honfiai erőnyekre.

— A csikszeredai olvasókörenek f. hó 14-én délután 4 órakor közgyűlése volt, mely a tagok érdeklődése közt folyt le. A gyűlés tárgyát az ideai zárszámadás, tisztújítás és a jövő évre helyiség kibérlése iránti ajánlatok képezték. A számadásra nézve elfogadtatott a választmány javaslata s annak értelmében a felmentvény megadtatott. A tisztújítás eredménye a következő: Elnök lett Becze Antal, alelnök Dósa Gábor, jegyző Nagy Imre, pénztáros Benedek István, könyvtáros Antal József és gazda Orbán János; választmányi tagok: ifj. Erőss Elek, Székely Endre, Deák Ignác, Nagy Sándor, Székely Károly, Szöcs Márton, Domokos János és dr. Fejér Antal; póttag: Kovács György. Sok port vert fel a helyiség kérdése, mely a gyűlésen heves szóváltásokra adott alkalmat s végre is névszerinti szavazással úgy dönt el, hogy két szavazat többséggel a kör helyisége jövő évre a Lakatos Gergely-féle házban lesz, ki azon ígéretet tette a körnek, hogy új évtől fogva megszűnteti korcsmaüzletét s helyiségeit kizárólag a kör részére ingyen engedi át s a mellett a kör kívánságai szerint a jövő tavaszon át is fogja alakítani a helyiségeket. E kérdésnek heves elintézése után a gyűlés véget ért.

† Gyászhir. Irodalmunk ismét súlyos veszteséget szenvedett. Greguss Ágost, ki nagyjaink hivatott magyarzója volt; ki a szépsézet törvényeinek ismertetésével a nemzeti ízlést a tudomány és hazafiság által a kor színvonalára fejleszteni iparkodott: f. hó 16-án meghalt. Greguss több mint két év óta súlyos gyomorbetegségben szenvedett. Üdülést keresni a mult évben Velenczébe ment, hol huzamosabban időzött, de betegségének helyreállása többé nem vala remélhető. Hazatért s betegsége itthon egyre súlyosodott. Neje aggódva virasztott a kinos beteg mellett s midőn Szász Károly és Jekelfalusi Lajos f. hó 13-án jó reggel meglátogatták: az első magyar aesthetikus és kritikus már halva volt.

— K.-Vásárhelyt f. hó 15-én reggel a csernátóni uton egy korán született csecsemő-hulla találtatott. A nyomozat, mint értesültünk, megindított.

— Jancsó Géza kézdivásárhelyi gyógyszerésznek mai számunkban megjelent hirdetésére különösen felhívjuk az olvasó közönség figyelmét. Az általa készített és áruba bocsátott tyukszemirtő kitűnőbb és hatásosabb minden eddig feltalált szernél. Mi magunk tettünk próbát vele és öt napi használat után a legfényesebb eredmény lett elérve, a meanyiben a tyukszem gyökerestől eltűnt. Mi tehát ezen kitűnő hatásos szert jó lélekkel merjük mindenkinek ajánlani.

— A székelyudvarhelyi műkedvelő társaság e hó 18-án előadást rendez. Mint értesülünk, a műkedvelők a székelyudvarhelyi veres kereszt-egylet javára is rendeznek később egy előadást. Erről azonban az értesítés később fog szétküldetni. Felhívjuk a közönség figyelmét.

— A gyergyószentmiklósi koresolyázó-egylet alakuló közgyűlését folyó hó 8-án pénteken délután 4 órakor a polgári iskola rajztermében Ferenczy István elnöke alatt tartá meg. Az egylet a következőleg alakult meg: közfelkiáltással elnöknek Ferenczy István választott meg, továbbá megválasztották: titkárnak Kritsa Konrád, pénztárnoknak ifj. Tilcser Ede és jegmeszternek ifj. Geringer Ferencz. Választmányi tagokul Merza Kristóf, Hochsild Lajosné, Ferenczy Ilka, Czárán Berta, Dr. Bazson József, Sáska Kajtán, Lázár Antal és Dobribán Kristóf. Közlebb a választmány gyűlést tart, a melyen a további intézkedések fognak tárgyalatni.

— A székelyudvarhelyi koresolya-egylet választmánya a következő felhívást bocsá-

totta ki: A sz.-udvarhelyi koresolya-egylet t. i. választmánya, azon elhatározástól indítatva, mikép a koresolyázás egészség- és testedző sportját városunk-szerte minél szélesebb körben terjessze, s ez által egyfelől az elszóródás, másfelől a testedzésnek is szolgálatába álljon: bizalommal fordul nemcsak Udvarhely város és a közelvidék közönségéhez, kérvén, miszerint ez egyletbe leendő belépés által annak fennállását és gyarapodását lehetővé tegye. A választmány lépéseket tett egy állandó koresolya-pálya létesítéséhez, s a kilátás alapos ismeretára, hogy egy év leforgása alatt önálló és állandó pályán fognak egyesületünk tagjai e sportnak áldozhatni. Ez évre még a pálya marad a régi, mely egészen új berendezés és megnagyobbitás mellett szintén új bejárást is nyerend, s a közönség kényelme és biztonsága mindennemű esélyek ellen teljesen biztosítva van. Díjak egy évre: Egy személy tagsági díja 2 frt, két tagu család tagsági díja 3 frt, három vagy több tagu család díja 4 frt, pártoló tagok díja 1 frt 50 kr, beiratás egyszer s mindenkorra a családfő vagy egyes tagoktól 1 frt. Midőn ismételtén kérnök egyesületünknek szíves támogatását, vagyunk Sz.-Udvarhelyt, 1882. decz. hó 3-án tisztelettel Dr. Kassay Albert sk., koresolya-egyleti elnök. Riemer Ede sk., pénztárnok.

— A gyergyói első takarékpénztár forgalmi kimutatása 1882-ik év nov. haváról. Bevétel: Pénztármaradvány 1882. okt. 31-én 1761 frt 74 kr. Betét 26 tétel 6957 frt. Visszafigetett váltóból 33,377 frt. Visszafigetett előlegből 107 frt. Befizetett kamatból 1068 frt 50 kr. Befizetett illetékből 525 frt 36 kr. Betéti könyvecskéből 50 kr. Megtérített kezelési költségéből 9 frt 60 kr. Késedelmi kamatból 9 frt 29 kr. Visszaváltóra felvett kölcsönből 1000 frt. Folyószámlára felvett kölcsönből 17,500 frt. Új részvénytől 175 frt. Különfélékből 94 frt 30 kr. Összesen: 67,585 frt 29 kr. Kiadás: Betét és tőkésített kamat 12 tétel 4473 frt 33 kr. Betét és tőkésített kamat folyó kamata 4 frt 52 kr. Kölcsön adatott váltóra 41,090 frt. Kölcsönadatott előlegre 114 frt. Kifizetett osztalék 34 frt 40 kr. Kezelési költség 9 frt 60 kr. Tisztviselők és szolga 1882. november havi fizetése 151 frt 65 kr. Hetibiztosok napi díjai 38 frt. Visszaváltóbevétele 1250 frt. Folyószámla-bevétele 9000 frt. Előre fizetett kamat 339 frt 62 kr. Üzleti költség 7 frt. Postadíj és fiókilletmény 5 frt 3 kr. Állami adó 46 frt 81 kr. Utazási átalány 150 frt. Pénztár-készlet 1882. november 30-án 10,871 frt 33 kr. Összesen: 67,585 frt 29 kr. A gyergyói első takarékpénztár elnöksége. Gyergyó-Szentmiklóson, 1882. november 30-án. Merza Kristóf, elnök. Juhász Károly, titkár.

— Lapunk mai számának 4-ik oldalán a hirdetések rovataban közöljük a „Budapesti Hírlap” előfizetési felhívását. Alig másfél éve, hogy ezen élénk szerkesztett napilap megindult s már is megnyerte a művelt közönség tetszését. Tekintélyes munkatársainak névsora pedig a jövőre is kezeséget nyújt arról, hogy e lap megérdemli a közönség pártfogását. Ajánljuk a hirdetést t. olvasóink figyelmébe.

— Beküldetett szerkesztőségünkhöz az „Ipartársulati lapok” egyik füzeté, mely szakközlöny a házi iparos testületek s kiválólág a kézműipar érdekeinek képviselőit vártva. E szám tartalma: Az osztrák iparos-congressus és az osztrák ipartörvény. — A hulladékok ipara. (Irta: Szavcsuk József.) — Új gépek és eszközök, ábrákkal (Hoffmeister-féle szab. gőzerő-gép. — Az iskola-padok kérdéséhez. — Fuvószivattyú.) — Az elektromos erő alkalmazása a kis-iparban. (Irta: Straub Sándor. Vég.) — Ipartársulati ügyek. — Iparügyi újdonságok. — A műhelyből. (Faipar.) — Fémipar. — Bőripar. — Száz év előtt. — Szerkesztői üzenetek. — Hirdetések. — A lap tulajdonosa: Ráth Károly; szerkesztőség Budapest IX. csillagutca 15 sz. a., hová az előfizetések intézendők. Ara a lapnak egy évre 3 frt s megjelen havonként kétszer. Ajánljuk az érdekeltek figyelmébe.

— Felhívjuk az érdekeltek figyelmét Homonnay Károly kézdivásárhelyi derék ifju kereskedőnek mellékletünkön közölt hirdetésére.

Felelős szerkesztők:
T. Nagy Imre, Dr. Kádebő Ferencz,
Ifj. Dobay János.
Kiadó tulajdonos:
Szabó Albert.

A t. magyar olvasó közönséghez!

A „Budapesti Hirlap“-ot egy írói társaság alapította 1881 nyarán s a tisztelt olvasó közönség oly lelkesen fölkarolta íróinak érdekeit, hogy ezek ma már másfélévi munka és siker dicsőségére hivatkoznak.

A „Budapesti Hirlap“ nem pártlap.

Pártja: olvasóinak kiterjedt köre. Szolgáltatokat nem kíván se kormánynak, se jobb, se balpártnak, tenni csupán a közönségnek és, a mi ugyanaz, az országnak.

Miből állanak ezek a szolgáltatások?

Első sorban abból, hogy mindenről, a mi az országon belül vagy kívül akár politikai, akár társadalmi, akár művészi, akár tudományos téren felmerül: hiven, pontosan, gyorsan, röviden, de mégis kimerítően és részrehajlás nélkül értesítse közönségét.

E tekintetben egy hazai lap sem mulja felül a „BUDAPESTI HIRLAP“-ot. Vannak nagyobb és drágább lapok, melyek terjedelmesebben tudósítanak, de nincs, mely pontosabban és pártatlanabban adná értesítéseit.

A „BUDAPESTI HIRLAP“ olvasó közönségén és íróin kívül nincsen senkinek e kerek földön lekötelve, se osztályának, se pártjának, se kormánynak, se nyilvános vagy magán társaságoknak: a „BUDAPESTI HIRLAP“ a legfüggetlenebb lap Magyarország fővárosában, a hol az egyik lap a pénzügyvilágnak, a másik egy-egy hatalmas vasútnak s más ily vállalatoknak, a harmadik a kormánynak, a negyedik a zsidóknak, az ötödik a klerusnak, a hatodik a szabadkőműveseknek, a hetedik, nyolczadik egy-egy pártjának a jármát viseli.

A BUDAPESTI HIRLAP“-nak csak egy hatalmasság parancsol, az diktálja vezérezikkeit, az szabja meg magatartását, s e hatalmasság: a nagyközönség és az ország azonos érdeke.

Ennek tesz szolgálatot, a ki a BUDAPESTI HIRLAP“-ot pártolja.

Nekünk nincs kitől féljünk, nincs kitől reméljünk, kivéve olvasó közönségünket, a mely itél szavaink és cselekedeteink felett.

A „BUDAPESTI HIRLAP“ rendes tartalma a következő: I. Politikai és társadalmi vezérezikkek. II. Tudományos, ismeretterjesztő és mulattató tárczák, mindennap rendszeresen kettő. III. Az apró politikai hírek, a fővárosi ügyek, az egyesületek, a művészetek rovata. IV. A fontosabb események bővebb leírása külön cikkekben. V. Távirati tudósítások. VI. Napi események rovata. VII. Közönségnek érdekeiről, országgyűlési tudósítások, tárcza, törvényszék, vidéki hírvonat, önálló ismeretterjesztő, szórakoztató cikkek, tudósítások a divatról, hasznos tudnivalókról és állandóan egy-egy regény.

A „BUDAPESTI HIRLAP“

rendes írói:

Csukássi József szerkesztő, b. Kaas Ivor, gr. Teleki Sándor ezredes, Rákosi Jenő, Balogh Pál, Szokolay Kornél, Rákosi Viktor, Benedek Elek, Kacziány Géza, Berényi László dr. Volf Vilmos,

Rendkívüli alkalmakkor lapunk rendes terjedelme, a mely 12 oldalnyi, hol egy fél, hol egy egész ivvel kibővül. Nagyobb ünnepekre innapi számokat adunk ki a feldolgozott hirlapi napi anyag mellett becses és érdekes tartalommal.

Kiváló események színhelyére külön tudósítókat küldünk, akik ügyességük és megbízhatóságuk által egyaránt lekötözik a közönséget és a szerkesztőséget.

Bécsben, Berlinben, Párisban, Londonban rendes tudósítóink vannak, a kik közvetlen benyomásaik alapján adnak hírt arról, a mi e világvárosok lakóit foglalkoztatja.

Jövő január első napján kezdjük meg közlését gr. Teleki Sándor ezredes kitűnő dolgozótársunk nagyobb munkájának

CARIBALDIÓL,

a mely történetet ír egy regény érdekfeszítő erejével; adomákat beszél, melynek hősei a most letűnt évtizedek legnagyobb politikai alakjai. Oly mű lesz ez, melynél érdekesebbet és vonzóbbat a magyar könyvpiacon ez idő szerint nem fog nyújtani.

Ezenkívül gr. Teleki Sándor virágvasárnapján Olaszországon át Párisba utazik. Utba ejti Turint, hogy meglátogassa Kossuthot, kit hazatérte óta nem látott. Párisban betér régi jó barátjához Hugó Viktorhoz, kivel száműzetése idején éveket töltött Jersey szigetén. Azután fölkeresi ifjú Dumas Sándort. Teleki Sándor e nagyérdéki ut emlékeit, benyomásait kizárólag a „BUDAPESTI HIRLAP“-ban fogja közzé tenni. Azt hisszük, ennél örvedetesebb hírt alig közölhetnénk t. olvasóinkkal.

A „BUDAPESTI HIRLAP“ a legolcsóbb politikai, szépirodalmi, társadalmi és gazdasági napilap.

Előfizetési ára:

Félévre 7 frt. — Évnegyedre 3 frt 50 kr. — Egy óra 1 frt 20 kr.

Az előfizetés legegyszerűbben postautalvánnyal teljesíthető e czímen:

„Budapesti Hirlap“ Budapest, kalap-utca 16. szám alatt.

Tisztelettel ajánljuk a BUDAPESTI HIRLAP“-ot, első és rendíthetetlen hirdetőjét a magyar nemzeti állam érdekeinek, a t. magyar közönség lekötőző figyelmébe.

CSUKÁSSI JÓZSEF, RÁKOSI JENŐ,
a „Budapesti Hirlap“ kiadó-tulajdonosai.

Mutatványszámokkal szívesen szolgál a kiadóhivatal.

Árverési hirdetmény.

Alólírt fürdőbirtokosság hózhírré teszi, hogy a tusnádi fürdő helységben levő földött sétatér nagyvendéglője és a mérszár-szék a husvágási joggal az 1883-ik évre 1882. december 27-én d. e. 10 órakor a fürdő helységben tartandó nyilvános árverésen haszonbérbe kiadatnak. Bérleni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10%-át, mint bántpénzt, az árverés előtt befizetni.

Az árverési feltételek alólírt jegyzőnél betekintheők.

A tusnádi fürdőbirtokossági egylet megbízásából:

Cs.-Szerecs, 1882. decz. 6.

Miklósi József,
jegyző.

1—2

Haszonbéri hirdetmény.

Csik-Verebes községében, az Olt-vízének keleti oldalán levő Kovács Gergely és részese tulajdonát képező két kövü lisztelő malmuk 1883. évi Szt.-György naptól (ápril 24) kezdődőleg 6 egymásután következő évre Csik-Verebesben alólírt által szabad kézből haszonbérbe fog adatni, vagy esetleg örök áron is eladandó; miről haszonbérbe venni vagy örök áron vásárlani szándékozók ezennel értesítettek, mely iránt az illetők felvilágosítást alólírtnál bármikor szerezhetnek.

Kelt Cs.-Verebesben, 1882. nov. 23.

2—3

Kovács Gergely s. k.

TYUKSZEM- ÉS SÜMÖLCS-IRTÓ

(HASCHICH COLLODIUM).

Biztos hatásaért kezeskedik alattírt
gyógyszerész.

Ara egy üvegnek 80 kr.

KAPHATÓ JANCÓS GÉZA GYÓGYSZERÉSZNÉL
KÉZDI-VÁSÁRHELYTT.

4—6

Nyomatott Szabó Albertnél Kézdi-Vásárhelytt.